

Kursplan

för kurs på grundnivå

Språkkonsultprogrammet, kurs 3

Swedish Language Consultancy Programme, Course 3

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS3014
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-04-09
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet 2008-04-09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Minst 20 högskolepoäng från Språkkonsultprogrammet, kurs 2, med godkänt resultat på delkursen Svenska språkets struktur.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
ÖVER	Översättningens grunder	3
KOSP	Kommunikationsetnografi och språksociologi	12
KOPR	Kommunikationsetnografi i praktiken	6
SPRÅ	Språkförändring, språkplanering och språkvård	9

Kursens innehåll

Kursen innehåller en fördjupning av kunskaperna i språksociologi, språkvård och språkplanering samt breddar de språkvetenskapliga kunskaperna genom introduktion till översättning, till språkvetenskaplig metod som appliceras i en kommunikationsstudie på en arbetsplats, samt genom kunskaper om språkförändring över tid.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Översättningens grunder, 3 hp

Delkursen ger en orientering om villkoren för översättning som yrkesverksamhet. Delkursen ger en första erfarenhet av att översätta under professionskrav samt att utföra översättningsanalys. Vidare ges en introduktion till översättningsteori.

Delkurs 2: Kommunikationsetnografi och språksociologi, 12 hp

Delkursen ger en introduktion till språksociologiska metoder och begrepp samt överblickar viktiga svenska och internationella undersökningar som behandlar språklig variation av olika slag. Dessutom fokuseras kommunikationsetnografiska perspektiv och arbetssätt som syftar till att ge studenterna verktyg inför delkurs 3.

Delkurs 3: Kommunikationsetnografi i praktiken, 6 hp

Studenterna utför en mindre kommunikationsetnografisk studie på en arbetsplats. Studien presenteras i en rapport som diskuteras vid ett seminarium.

Delkurs 4: Språkförändring, språkplanering och språkvård, 9 hp

Delkursen ska ge en grund för att analysera och lösa problem inom områdena språkvård och språkpolitik, både specifika frågor och problem av övergripande natur. Delkursen behandlar de teorier, modeller och metoder som är grunden för språkvård, språkplanering och språkpolitik i första hand i Sverige, men även internationellt. För att kursen ska ge förståelse för språkvårdens uppgifter och hur de förhåller sig till förändringar i språk och språksituation, så har den i stora delar ett historiskt perspektiv. Det svenska standardspråkets historia efter 1800 behandlas utförligt, och ett jämförande nordiskt och internationellt perspektiv ingår.

Förväntade studieresultat

Kursens mål är att studenterna ska kunna

- redogöra för grundläggande teorier, begrepp och metoder inom översättning och språksociologi
- granska och utföra enklare översättningar samt analysera socialt betingad språklig variation
- undersöka kommunikation på en arbetsplats och redovisa i en rapport
- resonera på vetenskaplig grund om språkvård och språkplanering med hänsyn till språkförändring över tid.

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Beslut om kunskapskontrollens närmare utformning fattas av institutionsstyrelsen.

b. Betygsättning sker på delkurserna 2 och 4 enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

På delkurserna 1 och 3 sätts betyg enligt en tvågradig betygsskala:

- G = Godkänd
- U = Underkänd

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart. Som betyg på helkurs sätts ett medelvärde av delkursernas betyg i förhållande till poängantalet.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E eller G på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F, Fx eller U på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F, Fx eller U på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom Språkkonsultprogrammet.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Översättningens grunder, 3 hp

Ingo, Rune. 2007. *Konsten att översätta. Översättandets praktik och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. (375 s.)

Lindqvist, Yvonne. 2005. *Högt och lågt i skönlitterär översättning till svenska. Ord och stil*, 36. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 7-37.

Wollin, Lars. 1998. *Från Heliga Birgitta till Barbara Cartland. Kring den svenska översättningens språkhistoria*. I: Kleberg, Lars (red.): *Med andra ord. Texter om litterär översättning till svenska*. Stockholm: Natur och Kultur. S. 62-91.

Delkurs 2: Kommunikationsetnografi och språksociologi, 12 hp

Andersson, Lars-Gunnar. 2008. *Dialekter och sociolekter*. I: Sundgren, Eva (red.), *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber. S. 34-70.

Bijvoet, Ellen. 2008. *Attityder till språk*. I: Sundgren, Eva (red.), *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber. S. 113-143.

Bijvoet, Ellen & Fraurud, Kari. 2004. *Multietniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer*. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, S. 389-417.

Chambers, Jack K. & Trudgill, Peter. 1998. (2nd ed.) *Dialectology*. Cambridge: Cambridge University Press. kap. 1. (13 s.)

Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam, 1997. *Editors' introduction*. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills & New York: Palgrave. S. 5-11.

Drew, Paul & Heritage, John (red.). 1992. *Talk at work. Interaction in institutional settings*. Cambridge: Cambridge University Press. *Valfri undersökning läses, ca 40 sidor*.

Eckert, Penelope. 1997. *The whole woman: sex and gender differences in variation*. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills & New York: Palgrave. S. 212-228.

Edlund, Ann-Cathrine, Erson, Eva & Milles, Karin. 2007. *Språk och kön*. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. (256 s.)

Fishman, Joshua A. 1997. *The sociology of language*. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills & New York: Palgrave. S. 25-68.

Fishman, Pamela. 1997. *The work women do*. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills & New York: Palgrave. S. 416-429.

Gunnarsdotter Grönberg, Anna, 2008. *Ungdomsspråk*. I: Sundgren, Eva (red.), *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber. S. 221-257.

Hymes, Dell. 1997. *The scope of sociolinguistics*. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), *Sociolinguistics. A reader and coursebook*. Houndmills & New York: Palgrave. S. 12-22.

- Johansson, Catrin. 1997. Kommunikation i ett företag. Två dagar hos en avdelningschef. TeFa-rapport nr 23. Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. (45 s.)
- Karlsson, Anna-Malin. 2005. Skrivprocesser i arbetslivet: fylla i, klottra, anteckna, pricka av... I: Svenskläraryrkeförbundet årskrift 2004. Stockholm: Natur och Kultur. S. 91-107,
- Karlsson, Anna-Malin. 2006. En arbetsdag i skriftsamhället. Ett etnografiskt perspektiv på skriftanvändning i vanliga yrken. Småskrift från Språkrådet. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. (165 s.)
- Kotsinas, Ulla. 1996 [1994]. Ungdomsspråk. Uppsala: Hallgren & Fallgren. 100 sidor enligt lärares anvisning.
- Labov, William. 1997. Linguistics and sociolinguistics. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), Sociolinguistics. A reader and coursebook. Houndmills & New York: Palgrave. S. 23-24.
- Labov, William. 1997. The social stratification of (r) in New York City department stores. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), Sociolinguistics. A reader and coursebook. Houndmills & New York: Palgrave. S. 168-178.
- Lainio, Jarmo. 2008. Tvåspråkighet och språkkontakter i Sverige - gammalt fenomen, nya utvecklingar. I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 258-309.
- Milroy, James & Milroy, Lesley. 1997. Network structure and linguistic change. I: Coupland, Nikolas & Jaworski, Adam (red.), Sociolinguistics. A reader and coursebook. Houndmills & New York: Palgrave. S. 199-211.
- Nordberg, Bengt. 2008. Vad är sociolingvistik? I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 11-33.
- Ohlsson, Maria. 2008. Språk och genus. I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 144-184.
- Quist, Pia. 2000. Ny københavnsk 'multietnolekt'. Om sprogbrug blandt unge i sprogligt og kulturelt heterogene miljøer. I: Danske Talesprog. Bind 1. Institut for Dansk Dialektforskning København: C.A. Reitzels Forlag. <http://www.piaquist.dk/Publikationer.htm>. S.143-212.
- Roberts, Celia & Sarangi, Srikant. 1999. Hybridity in gatekeeping discourse: issues of practical relevance for the researcher. I: Sarangi, Srikant & Roberts, Celia (red.), Talk, work and institutional order. Discourse in medical mediation and management settings. Berlin: Mouton de Gruyter. S. 473-503.
- Saville-Troike, Muriel. 2002. Ethnography of communication. An introduction. Oxford: Blackwell Publishers. Kap. 1, 2 och 4 (övriga kapitel läses översiktligt).
- Skriptbruk i arbetslivet. Valfri rapport från projektet. (Rapporterna finns i PDF-format på projektets webbplats: www.nordiska.su.se/skriftbruk)
- Sundgren, Eva. 2002. Språklig Återbesök i Eskilstuna: en undersökning av morfologisk variation och förändring i nutida talspråk. Uppsala : Uppsala Universitet. S. 23-54.
- Sundgren, Eva. 2008. Språklig variation och förändring. I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 71-112.
- Wirdeñäs, Karolina. 2008. Samtal och samtalsforskning. I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 185-220.
- En av följande avhandlingar väljs i samråd med läraren:
- Göransson, Anna-Lena. 2004. Brandvägg. Ord och handling i en yrkesutbildning. Malmö studies in educational sciences. Lund: Lunds universitet.
- Hofvendahl, Johan. 2006. Riskabla samtal - en analys av potentiella faror i skolans kvarts- och utvecklingssamtal. Linköping Studies in Arts and Science, No. 338. Studies in Language and Culture, No. 7. Stockholm: Arbetslivsinstitutet. Internetresurs: http://bib.arbetslivsinstitutet.se/aio/2006/aio2006_01.pdf

Hållsten, Stina. Under utg. Ingenjörer skriver. Verksamheter och texter i arbete och utbildning. Stockholm Studies in Scandinavian Philology. New Series. 45. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Landqvist, Håkan. 2001. Råd och ruelle □ Moral och samtalsstrategier i Giftinformationscentralens telefonrådgivning. Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. Uppsala: Uppsala Universitet.

Moberg, Ulla. 1998. Språkbruk och interaktion i en svensk pingstförsamling : en kommunikationsetnografisk studie. Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. Uppsala: Uppsala Universitet.

Scheuer, Jann. 1998. Den umulige samtale : sprog, køn og magt i jobsamtaler. København: Akademisk forlag.

Delkurs 3: Kommunikationsetnografi i praktiken, 6 hp

Ingen kurslitteratur.

Delkurs 4: Språkförändring, språkplanering och språkvård, 9 hp

Fries, Sigurd. 1996. Lärdomsspråket under frihetstiden. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 88□103.

Josephson, Olle. 2005. Språkvården och diskursnormerna. I: Breivik, Torbjørg m.fl. (red.), Språk i Norden: Sprog i Norden, årsskrift for Nordisk Sprogråd og sprognævnene i Norden. Oslo: Novus forlag. S. 81□96.

Lund, Jörn. 2005. Åbenlyse og diskrete sprogudviklinger. Introduktion af en problemstilling. I: Breivik, Torbjørg m.fl. (red.), Språk i Norden: Sprog i Norden, årsskrift for Nordisk Sprogråd og sprognævnene i Norden. Oslo: Novus forlag. S. 7□22.

Melander, Björn. 2008. Språkpolitik och språkvård. I: Sundgren, Eva (red.), Sociolingvistik. Stockholm: Liber. S. 310□335.

Moberg, Lena. 1996. Svenskt och tyskt i det medeltida Stockholm. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 31□49.

Pettersson, Gertrud. 1996. Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 1□7, varav 1□3 översiktligt. S. 11□205.

Reuter, Mikael. 2005. Finns det en finlandssvensk språknorm? I: Breivik, Torbjørg m.fl. (red.), Språk i Norden: Sprog i Norden, årsskrift for Nordisk Sprogråd og sprognævnene i Norden. Oslo: Novus forlag. S. 97□106.

Rudebeck, Lisa. 2005. Normering i den nya upplagan av Svensk skolordlista. I: Breivik, Torbjørg m.fl. (red.), Språk i Norden: Sprog i Norden, årsskrift for Nordisk Sprogråd og sprognævnene i Norden. Oslo: Novus forlag. S. 121□142.

Sandøy, Helge. 2005. Presset mot språka i Norden. I: Breivik, Torbjørg m.fl. (red.), Språk i Norden: Sprog i Norden, årsskrift for Nordisk Sprogråd og sprognævnene i Norden. Oslo: Novus forlag. S. 61□80.

Spolsky, Bernard, 2004. Language Policy. Cambridge: Cambridge University Press. (220 s.)

Språklagsutredningen: Värna språken. Statens offentliga utredningar SOU 2008:26. Enligt anvisningar.

Språkriktighetsboken. 2005. Utarbetad av Svenska språknämnden. (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 93.) Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 7□37 samt urval enl. lärarens anvisningar.

Svensson, Jan. 1996. Det offentliga samtalet. Några utvecklingslinjer mot slutet av det 20:e århundradet. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling.

Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 142□162.

Svensson, Jan. 2005. Trends in linguistic development since 1945 I: Swedish. I: Bandle, Oscar m.fl. (red.), The Nordic languages : an international handbook of the history of the North Germanic languages. Vol. 2. Berlin & New York: Walter de Gruyter. S.1804□1815.

Teleman, Ulf. 2002. Ära, rikedom, reda. Svensk språkvård och språkpolitik under äldre nyare tid. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 85. Stockholm: Norstedts Ordbok. S. 7□109, 174□204.

Teleman, Ulf. 2003. Tradis och funkis. Svensk språkvård och språkpolitik efter 1800. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 87. Stockholm: Norstedts Ordbok. (250 s.)

Thelander, Mats. 1996. Från dialekt till sociolekt. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 163□181.

Thelander, Mats. 2005. Sociolinguistic structures chronologically II: Sweden. I: Bandle, Oscar m.fl. (red.), The Nordic languages : an international handbook of the history of the North Germanic languages. Vol. 2. Berlin & New York: Walter de Gruyter. S. 1896□1907.

Vannebo, Kjell Ivar. 2005. The impact of education and literacy on language development in the 19th century. I: Bandle, Oscar m.fl. (red.), The Nordic languages : an international handbook of the history of the North Germanic languages. Vol. 2. Berlin & New York: Walter de Gruyter. S. 1307□1405.

Wellander, Erik. 1939 el. senare. Riktig svenska. Stockholm: Norstedts. (Mindre urval enl. lärarens anvisningar.)

Widmark, Gun, 1996. Den lätta prosan växer fram. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 104□122.

Vikør, Lars. 2007. (Tredje upplagan) Språkplanlegging. Prinsipp og praxis. Oslo: Novus förlag. Kapitel 1□9. S. 13□195.

Williams, Henrik. 1996. Vikingasvenska. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 1□10.

Wollin, Lars. 1996. Munklatin och riddarsvenska. Den tvåspråkiga medeltidskulturen. I: Moberg, Lena & Westman, Margaretha (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. 81. Stockholm. Norstedts Ordbok. S. 11□30.

Dessutom tillkommer litteratur under ett valfritt tema.